

TRASEUL GLOBE-TROTTERULUI DUMITRU DAN ÎN ITALIA ȘI VATICAN ÎN 1923

Mădălina OPREA

THE ROUTE OF GLOBE-TROTTER DUMITRU DAN IN ITALY AND THE VATICAN IN 1923

Abstract

This study analyzes 136 pages of documents belonging to the Buzau County Museum (104), Bucharest Museum of Sports (10) and Bacau Iulian Antonescu Museum Complex (22) containing visas/transit documents issued to Dumitru Dan, the first Romanian globe-trotter, through various towns in Italy in year 1923. The visas issued by the various institutions, authorities, societies etc. to the globe-trotter during his journey are presented in chronological order on his route of 100,000 kilometers covered by foot. According to the analyzed documents, the journey he made between September 17 and December 11, 1923, *starts abruptly* in the town of Barberino di Mugello and covers 103 towns and cities. These are the most important of them: Barberino di Mugello, Trieste, Treviso, Venice, Padova, Vicenza, Verona, Brescia, Milan, Torino, Spezia, Naples, Parma, Bologna, Florence, Pisa, Livorno, Rome, Vatican City, Perugia, Ancona, Ravenna, Rovigo.

Keywords: Dumitru Dan, globe-trotter, Italy, 1923, Italian newspapers, Italian municipality

Cuvinte cheie: Dumitru Dan, globe-trotter, Italia, 1923, presă italiană, municipalitate

Prezentul studiu vine în completarea celui publicat anterior în Analele Buzăului 2015, și prezintă în ordine cronologică vizele de trecere ale primului globe-trotter român, Dumitru Dan, prin Italia și Vatican, în anul 1923. Documentele analizate fac parte din colecțiile Muzeului Județean Buzău (în continuare MJB), Muzeul Sportului din București (în continuare MSB), Complexul Muzeal Iulian Antonescu Bacău (în continuare CMIABC).

Sunt prezentate în ordine cronologică vizele emise de diverse instituții, autorități, societăți sportive, asociații medicale, etc. pe care globe-trotterul

Analele Buzăului IX, Buzău, 2017, pp. 135 – 182.

Dumitru Dan le-a obținut în anul 1923, în Italia și Vatican, traseu pe care l-a străbătut în completarea celor 100.000 de kilometri parcurși pe jos.

Facem precizarea că aceste documente păstrate în cele 3 muzee nu reprezintă totalitatea celor aduse de globe-trotter, multe dintre acestea fiind ulterior dispărute sau oferite unor cunoscuți cu diverse ocazii. După traducerea documentelor din limba italiană s-a procedat la integrarea acestor vize ca într-un puzzle, reordonarea fiind îngreunată de însăși modalitatea lui Dumitru Dan de a le colecta/grupa încă din epocă. De exemplu, pe o pagină de document vizele nu sunt puse în ordine cronologică. Există de asemenea, pe pagini diferite, vize din aceeași dată dar din orașe diferite sau din același oraș dar pe pagini diferite, prin urmare fiecare viză a fost tratată individual și integrată cronologic, după cum se va vedea mai jos. Identificarea și reordonarea lor s-a făcut păstrând totodată și criteriul apartenenței la o colecție muzeală, acest demers fiind unul relativ greoi.

Se remarcă de la bun început o calitate mult scăzută a materialului suport, (hârtia are un conținut ridicat de lignină) spre deosebire de cea a documentelor emise între 1914-1916¹. Se remarcă proporția covârșitoare, peste 98%, a documentelor scrise în cerneală neagră, spre deosebire de cele anterioare care au avut o gamă mai largă de cerneluri. Sunt câteva excepții în cazul documentelor italiene în care este prezentă cerneala roșie și verde în textul scris. Cu privire la tușul ștampilelor este utilizat cu preponderență cel mov-indigo și negru, rareori albastru. Lipsesc aproape cu desăvârșire sigiliile seci² sau timbrate (nu știm dacă acest regres ține de contextul cronologic imediat postbelic sau de specificul arealului geografic - Italia). Rămâne totuși interesant pentru un posibil alt studiu alcătuirea heraldică a câmpului ștampilei din administrația italiană a epocii, în care găsim reprezentate diverse compoziții simbolice, aceste însemne gravate prin care se validau actele emise, vorbind plastic fie despre specificul activității, fie despre istoricul/ vechimea comunității urbane respective.

Cu privire la conținutul documentelor, se poate observa un regres considerabil în ceea ce privește calitatea și noutatea informației redate. Cele mai multe texte emise de oficialități sunt lapidare³, spre deosebire de cele emise de asociațiile sportive, medicale, hoteluri, restaurante etc, în care se face vorbire despre curajul și voința lui Dumitru Dan sau clipele de bucurie și

¹ Vezi Mădălina Oprea, *Traseul globe-trotterului Dumitru Dan (1914-1916)*, în *Analele Buzăului*, vol. VII, Buzău, 2015, pp. 181-304.

² Cu o singură excepție, vezi documentul nr. inv. MJB: 15557 emis de ziarul „Il resto del Carlino” din Bologna.

³ Textul cel mai des uzitat: *Domnul Dumitru Dan a trecut pe la biroul nostru; Astăzi, Dumitru Dan a vizitat acest oraș sau Viză de trecere prin acest oraș*. Multe documente menționează și ora emiterii, respectiv a prezenței globe-trotter-ului în acea instituție.

emoție petrecute împreună cu globe-trotterul român. Astfel de informații erau mult mai prezente în corpusul documentelor analizate pentru traseul dintre 1914-1916, chiar și așa, ele nu pot reda adevăratele experiențe de viață și întâmplările trăite de globe-trotter pe parcursul întregii călătorii, lucruri care rareori sau cu greutate răzbat din documentele istorice.

O altă notă dominantă a acestei serii de documente este aceea că deseori semnăturile sunt ilizibile, fiind aproape imposibil să identificăm persoanele care le-au semnat, lipsesc antetele, identificarea instituțiilor emitente pornind doar de la impresia ștampei aplicate.

Sunt redată în întregime conținuturile articolelor de ziare păstrate în patrimoniul celor 3 muzee, așa cum au fost ele traduse de traducătorul autorizat în cadrul proiectului *Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci* derulat de Muzeul Județean Buzău între 2015-2016⁴. Din păcate, aceste fragmente de ziare, ca și cele anterior studiate, prezintă lacunar, disparat, eronat ori într-o notă exotică informații despre traseul străbătut anterior intrării României în Primul Război Mondial. O parte din articolele studiate conțin știri despre globe-trotterul Dumitru Dan, eronat întocmite încă din epocă de către autorii ziariști, putând deruta într-o primă fază pe cel care se apleacă asupra lor.

Cu privire la documentul sub nr. inv. MJB: 15499, nu se poate afirma încă mai mult decât că: Dumitru Dan a asistat la o întâlnire/adunare organizată cu ocazia sosirii lui Benito Mussolini în orașul Torino. Nu putem ști cu certitudine că Dumitru Dan s-ar fi întâlnit chiar cu însuși Mussolini, deși cercetătorul italian, René Capovin, cu care am dezbătut pe marginea acestui document, susține că probabilitatea unei astfel de întâlniri ar fi fost destul de mare în epocă, deoarece chiar în acele zile Mussolini se afla la Torino. Cu toate acestea, rămân rezervată cu privire la acest scenariu, deși Dumitru Dan s-a întâlnit anterior cu destui de mulți alți președinți sau conducători de state (Cuba, Venezuela, Spania etc).

Un alt document⁵, inedit, este un crochiu al lui Dumitru Dan realizat în creion de un necunoscut italian, o apariție unică în întreg corpusul documentelor studiate de-a lungul anilor pe această temă (personajul este redat din profil stânga într-un desen energetic, geometrizat, ușor stilizat). Crochiul se află pe spatele documentului emis de Cimitirul orășenesc din Genova (iarăși o apariție unică în rândul instituțiilor emitente - locurilor vizitate de globe-trotter). Posibil ca autorul crochiului să fi fost chiar inspectorul care semnează documentul pentru administrația cimitirului.

⁴ Detalii despre proiect se pot afla la www.dumitrudan.muzeubuzau.ro.

⁵ Vezi documentul sub nr. inv. MJB: 15500.

Fără legătură cu traseul din Italia, dar din epocă, apare în colecția MSB o carte poștală⁶, ilustrând în sepia Teatrul Margherita din Bari, datată în 18.10.1922 și expediată de către căpitanul Dimitriu pentru Dumitru Dan, domiciliat în Strada Frumoasă, nr. 67 din Brăila. Aflăm cu această ocazie că globe-trotterul în 1922 era deja căsătorit⁷: „Suvenir din Italia/ Dragă D-le Dan și madam Dan pe aicea e foarte frumos dar toate sunt foarte scumpe. / Voiajul l-am avut foarte frumos tot timpul parcurs. Vă rog transmiteți [indescifrabil] mele, Domnișoarei. Vă salut cu respect. Căpitan Dimitriu”. Așadar, pentru un timp (neelucidat încă), în perioada interbelică, globe-trotterul a locuit la Brăila⁸ unde a fost profesor de geografie.

Revenind la traseu, în Italia, Dumitru Dan este prezent între 17 septembrie – 11 decembrie 1923 la: Barberino di Mugello, Trieste, Treviso, Mestre, Veneția, Malamocco, Padova, Torri di Quartesolo, Vicenza, San Michele Extra, Padova, Verona, Lonato, Rezzato, Brescia, Desenzano sul Lago, Rivoltella, Peschiera Sul Lago Di Guarda, Brescia, Calcio, Mozzanica, Cassano D’adda, Gorgonzola, Crescenzano, Chiari, Urago d’Oglio, Milano, Carcare, Millesimo, Galliate, Novara, Trecate, Novara, Borgovercelli, Vercelli, Sangermano Vercellese, Tronzano, Cigliano, Chivasso, Settimo Torinese, Torino, Carignano, Carmagnola, Racconigi, Cavallermaggiore, Savigliano, Fossano, Trinita, Mondovi, Ceva, Altare, Savona, Varazze, Cogoletto, Arenzano, Voltri, Pegli, Sestri Ponente, San Piero D’arena Genova, Nervi, Bogliaso, Recco, Rappalo, Chiavari, Bracco, Carrodano, Riccò del Golfo di Spezia, Spezia, Aulla, Villafranca, Pontremoli, Montelungo, Sala Baganza, Parma, Calestano, Sant’Ilario d’Enza, Reggio Emilia, Rubiera, Modena, Castelfranco Emilia, Anzola dell’Emilia, Bologna, Pianoro, Loiano, Florența, Pistoisa, Bagni Montecatini, Borgo A Buggiano, Uzzano, Lucca, Pisa, Livorno, Rosignano, Castagneto Carducci, San Vincenzo, Grosseto, Orbetello, Civitavecchia, Roma.

⁶ Vezi documentul sub nr. inv. MSB: 3344_4.

⁷ Cu privire la aspecte familiale, Steliana Sârbescu a afirmat într-un interviu luat în toamna anului 2015, următoarele: *Tata a fost căsătorit de mai multe ori. Mama mea a murit la naștere. Se numea Aglaia. Adelina e ultima soție [și nu au avut copii, n.n.]. Ea m-a crescut de la 7 ani. Eu sunt născută în 12 aprilie 1929 iar în 1936 Dumitru Dan s-a căsătorit cu Adelina care era din Bacău. Tatăl meu nu a cumpărat un hotel acolo. În acele vremuri legionarii arestau evreii. Hotelul era al unui evreu și ca să îl dea cuiva, i l-a închiriat Adelinei pentru că Dumitru Dan era funcționar la Casa de Asigurări Sociale din Bacău. Nu era practic un hotel, ci doar 4-5 camere. Veneau prieteni de-ai tatălui meu la Bacău și stăteau acolo. Rămăsese cu numele de hotel de evreu.*

⁸ Dumitru Dan afirmă într-un interviu din anul 1975 că: *Să vă spun ceva, m-am angrenat în muncă. am avut doi copii, plus mutările mele de la Brăila la Ploiești, de la Ploiești la Bacău, de la Bacău la Buzău.* Vezi Silviu Neagu, *Interviu cu globe-trotterul Dumitru Dan*, în *Analele Buzăului*, vol. IX, Buzău, 2017, p. 131.

În Vatican este prezent în data de 04.12.1923 - viză unică emisă de Legațiunea Regală a României pe lângă Sfântul Scaun⁹. Urmând iarăși traseul în Italia prin: Roma, Perugia, Ancona, Rimini, Ravenna, Rovigo.

Nu se cunosc informații despre data debutului acestei călătorii spre Italia și nici alte documente nu există pentru atestarea traseului de întoarcere spre România, deși apar trimiteri lacunare în câteva articole de ziar din presa italiană¹⁰ privind ruta Serbia-România¹¹.

Prezentarea cronologică a vizelor cercetate:

17.09.1923, Italia, Barberino di Mugello

Instituția emitentă: Primăria din Barberino di Mugello

Alte mențiuni: semnează primarul Rossi

Nr. inv. MJB: 15525

21.09.1923, Italia, Trieste

Instituția emitentă: Poliția din Trieste

Alte mențiuni: *Se confirmă că domnul Dumitru Dan a fost astăzi după-amiază la Trieste; semnătură indescifrabilă*

Nr. inv. MJB: 15566

21.09.1923, Italia, Trieste

Instituția emitentă: Ziarul Il Piccolo della Sera (direcția politică)

Alte mențiuni: *Confirmăm vizita dumneavoastră în birourile noastre; semnează indescifrabil secretarul*

Nr. inv. MJB: 15577

24.09.1923, Italia, Trieste

Instituția emitentă: Circul Spes Trieste

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan, turist român, a vizitat sediul Circului nostru „Spes”; semnează indescifrabil președintele cercului Mario (?)*

Nr. inv. MJB: 15624

⁹ Vezi documentul nr. inv. MJB: 15493.

¹⁰ *La Bari mă voi îmbarca pentru Serbia*, vezi documentul sub nr. inv. MJB: 15575; *Din Vicenza el va pleca la Milano, Torino, Genova, Roma și Napoli, de unde se va îmbarca către Serbia și România*, vezi documentul sub nr. inv. MJB: 15634; *El va pleca imediat pe rând la Florența, Roma și Bari și de acolo va continua până în Serbia și apoi în Rumania, unde va ajunge într-o lună și jumătate*, vezi documentul sub nr. inv. MJB: 15620.

¹¹ Dumitru Dan afirmă într-un interviu din anul 1975 că: *În 1923, da, este foarte just. Mai aveam 4000 de km de făcut și i-am realizat atunci. Am fost prin Iugoslavia și Italia și am ajuns la Paris*. Vezi Silviu Neaguț, *op.cit.*, p. 130.

24.09.1923, Italia, Trieste¹²

Instituția emitentă: Consulatul General al Majestății sale Regele României la Trieste

Alte mențiuni: *Confirmăm că domnul Dumitru Dan s-a prezentat astăzi la biroul nostru din Italia la Trieste*; semnează indescifrabil consulul general

Nr. inv. MJB: 15577

27.09.1923, Italia, Treviso

Instituția emitentă: Chestura din Treviso

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a ajuns în acest oraș la 27 septembrie 1923*; prezintă 3 semnături indescifrabile

Nr. inv. MJB: 15624

28.09.1923, Italia, Mestre

Instituția emitentă: Primăria Municipiului Mestre

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan s-a aflat în trecere prin orașul nostru*; semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15624

28.09.1923, Italia, regiunea Veneto, Mestre

Instituția emitentă: Comisariatul de poliție din Mestre

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15517

28.09.1923, Italia, Veneția

Instituția emitentă: Comisariatul de poliție din Veneția

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un chestor adjunct

Nr. inv. MJB: 15517

29.09.1923, Italia, Veneția

Instituția emitentă: Primăria orașului Veneția

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15517

01.10.1923, Italia, Lido de Veneția

Instituția emitentă: Oficiul din Lido al Primăriei din Veneția

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a vizitat astăzi insula Lido din Veneția*; semnează indescifrabil delegatul oficiului primăriei

Nr. inv. MJB: 15527

¹² Documentul este scris în limba franceză.

01.10.1923, Italia, comuna Veneția, satul Malamocco

Instituția emitentă: oficiu sătesc

Alte mențiuni: prezintă doar ștampila și este datat

Nr. inv. MJB: 15527

03.10.1923, Italia, Padova

Instituția emitentă: Poliția din Padova

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15527

04.10.1923, Italia, Padova

Instituția emitentă: Primăria din Padova

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul primăriei

Nr. inv. MJB: 15527

05.10.1923, Italia, Torri di Quartesolo

Instituția emitentă: Primăria din Torri di Quartesolo

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15575

ante 05.10.1923, Italia, Vicenza

Instituția emitentă: redacția unui ziar din Vicenza

Alte mențiuni: articolul „Trecerea unui globe-trotter”¹³

Nr. inv. MJB: 15575

¹³ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Trecerea unui globe-trotter**. Și merge, merge, merge, după ce a consumat 498 de perechi de sandale și 28 de costume naționale parcurgând 98 de mii de kilometri în cinci ani și nouă luni, trecând prin 74 de state, a sosit ieri la Vicenza, cu al 29-lea costum, globe-trotter-ul român Dumitru Dan. L-am întâlnit pe holul Poliției, în așteptare pentru a primi în pașaportul său permisul de ședere. Purta o pijama (sic!) de culoare verzuie cu flori roșii și un turban alb (sic!). L-am revăzut apoi în oraș, înconjurat de curioși, intenționând să vândă vederile sale pentru a-și plăti cazarea. Era fără pijama (sic!), cu un șir de medalii pe pitorescul său costum și încânta cu povestirile sale în italiană. Cu cinci ani și nouă luni în urmă, o societate sportivă din București deschise un concurs...100 de mii de kilometri pe jos de parcurs în șase ani cu un premiu pentru învingător de 100 de mii de lei. Au fost patru concurenți. Unul dintre aceștia a murit în Japonia, celălalt și-a lăsat pielea în Australia, al treilea s-a oprit în America din cauza durerii de picioare, al patrulea este Dan, care după o serie de nenumărate aventuri, a traversat Italia și Serbia în timp de șase ani, cu 100 de mii de kilometri în corp, și va merge să își ceară premiul.- Câți kilometri v-au mai rămas de parcurs?- Două mii. La Bari mă voi imbarca pentru Serbia. Eu merg 10 ore pe zi chiar și când sunt pe mare... Deci când călătorește pe mare, Dan merge 10 ore pe zi pe vapor. Drum după drum... Păcat că după 100 de mii de kilometri leul a făcut și el drumul... după coroană, sau aproape”.

05.10.1923, Italia, Vicenza

Instituția emitentă: Primăria și poliția din Vicenza

Alte mențiuni: semnează din ordinul domnului primar, S. Bianco

Nr. inv. MJB: 15634

05.10.1923, Italia, Vicenza

Instituția emitentă: Chestura din Vicenza

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15634

05.10.1923, Italia, Vicenza

Instituția emitentă: redacția ziarului Corriere della Provincia

Alte mențiuni: articolul „Înconjurul lumii pe jos în 6 ani”¹⁴

Nr. inv. MJB: 15634

06.10.1923, Italia, San Michele Extra (Verona)

Instituția emitentă: Primăria din San Michele Extra

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15634

06.10.1923, Italia, Padova

Instituția emitentă: Universitatea de Studii din Padova

Alte mențiuni: *Domnul Dan a vizitat astăzi birourile acestei universități;* semnează indescifrabil Directorul Secretariatului

Nr. inv. MJB: 15575

08.10.1923, Italia, Verona

Instituția emitentă: Primăria din Verona, Oficiul de Instrucțiune publică

¹⁴ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Înconjurul lumii pe jos în 6 ani**. A trecut ieri prin orașul nostru globe-trotter-ul Dumitru Dan, român, plecat de la București în urmă cu 5 ani și 9 luni. Împreună cu alți trei însoțitori, s-a înscris în concursul lansat de o societate sportivă care a pus în joc 200 mii CEN pentru cel care va face turul lumii cu un parcurs de 100.000 kilometri în termen de 6 ani. Dintre cei patru prieteni plecați împreună, Dan este singurul care a rezistat. Primul a murit în Japonia, al doilea în Australia iar al treilea s-a oprit în America din cauza durerilor de picioare. Dan este unicul român care a făcut înconjurul lumii pe jos parcurgând 98.000 kilometri în 5 ani și 9 luni, vizitând 74 de state, folosind 498 perechi de sandale și 28 de costume naționale. Mai are de parcurs 2000 km în trei luni pentru a completa turul lumii și pentru a câștiga premiul. Are documente dovedind trecerea sa prin toate cele 74 de state, unele vizate de suverani sau de șefi de guverne. Când călătorește pe mare, merge 10 ore pe zi pe vapor. Vorbește 12 limbi perfect și trăiește din vânzarea de vederi. Din Vicenza el va pleca la Milano, Torino, Genova, Roma și Napoli, de unde se va îmbarca către Serbia și România”.

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a vizitat astăzi Muzeul Civic, Amfiteatrul Roman și Teatrul Roman, Complexul funerar al familiei Scaligeri, Mormântul Julietei și Muzeul Maffeiano*; semnează indescifrabil un șef de divizie. Documentul prezintă și ștampila Profesorului Cesare, sculptor, custode al Teatrului Roman din Verona
Nr. inv. CMIABC: 668_3

10.10.1923, Italia, Lonato
Instituția emitentă: Primăria din Lonato
Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul
Nr. inv. CMIABC: 669

10.10.1923, Italia, Rezzato
Instituția emitentă: Primăria din Rezzato
Alte mențiuni: semnează primarul Carlo Secchi
Nr. inv. CMIABC: 669

10.10.1923, Italia, Brescia
Instituția emitentă: Primăria din Brescia
Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul
Nr. inv. CMIABC: 669

10.10.1923, Italia, Brescia
Instituția emitentă: Biroul Municipal Brescia
Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă
Nr. inv. MJB: 15536

10.10.1923, Italia, Brescia
Instituția emitentă: Poliția din Brescia
Alte mențiuni: semnează indescifrabil un polițist
Nr. inv. MJB: 15536

10.10.1923, Italia, Desenzano sul Lago
Instituția emitentă: Primăria din Desenzano sul Lago
Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă
Nr. inv. MJB: 15521

10.10.1923, Italia, Provincia Brescia, Rivoltella
Instituția emitentă: Primăria din Rivoltella
Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul
Nr. inv. MJB: 15521

10.10.1923, Italia, Peschiera Sul Lago Di Garda
 Instituția emitentă: Primăria din Peschiera Sul Lago Di Garda
 Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul
 Nr. inv. CMIABC: 668_3

10.10.1923¹⁵, Italia, Brescia
 Instituția emitentă: ziarul Il cittadino di Brescia
 Alte mențiuni: articolul „Trecerea unui globe-trotter român care face înconjurul lumii”¹⁶
 Nr. inv. MJB: 15536

11.10.1923, Italia, Brescia
 Instituția emitentă: administrația ziarului Il cittadino di Brescia
 Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a vizitat astăzi redacția noastră și tipografia; semnătură indescifrabilă*
 Nr. inv. MJB: 15536

11.10.1923, Italia, Brescia
 Instituția emitentă: Cabinetul de pedichiură Celaia Alfredo, via Tosio
 Alte mențiuni: *Globe-trotter-ul Dumitru Dan a venit astăzi în cabinetul meu pentru un tratament la picioare; semnează Celaia Alfredo*
 Nr. inv. MJB: 15673

12.10.1923, Italia, Provincia Bergamo, Calcio
 Instituția emitentă: Primăria din Calcio

¹⁵ Documentul are lipit deasupra articolului un straif de ziar „La provincia di Vicenza, secțiunea Sport”, datat la 6 octombrie 1923. Din analiza documentelor reiese că Dumitru Dan a ajuns la Brescia în 10 octombrie 1923, prin urmare straiful respectiv nu poate reprezenta data corectă a publicării articolului, straiful lipit fiind, cel mai probabil, dintr-o ediție a ziarului anterioară sosirii lui Dumitru Dan.

¹⁶ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Trecerea unui globe-trotter român care face înconjurul lumii.** Aseară, venind de la Verona, a ajuns la Brescia un „globe-trotter” român care face înconjurul lumii. Acesta este Dumitru Dan, care pe lângă a fi un puternic călător este și un campion de ciclism, fotbal și box. Dan este până acum unicul român care a făcut înconjurul lumii pe jos parcurgând 98.000 kilometri în 5 ani și 9 luni, vizitând 74 de state și uzând 498 de perechi de sandale românești și 28 costume naționale. Din 4 participanți la turul lumii 2 au murit și 1 s-a îmbolnăvit. Dan mai are 2.000 km de parcurs pentru a completa turul lumii și pentru a obține premiul. Dan deține documente dovedind trecerea sa în 74 de state. Când călătorea pe mare mergea 10 ore pe zi pe vapor. Vorbește 12 limbi la perfecție. Cu suma obținută din vânzarea vederilor a acoperit toate cheltuielile. Aseară Dan a vizitat aproape toate cafelele și străzile principale din centru îmbrăcat în costumul său caracteristic oferind vederi care sunt, de altfel, resursa călătoriei sale. Măine își va reîncepe drumul său, până acum, norocos”.

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15497

12.10.1923, Italia, Provincia Bergamo, Mozzanica

Instituția emitentă: Primăria din Mozzanica

Alte mențiuni: semnează comisarul Pandolfi (?)

Nr. inv. MJB: 15497

12.10.1923, Italia, Cassano D'adda

Instituția emitentă: Primăria din Cassano D'adda

Alte mențiuni: ora 14; semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15520

12.10.1923, Italia, Gorgonzola

Instituția emitentă: Primăria din Gorgonzola

Alte mențiuni: ora 15; semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15520

12.10.1923, Italia, Crescenzago

Instituția emitentă: Primăria din Crescenzago

Alte mențiuni: ora 17; semnătură indescrifabilă

Nr. inv. MJB: 15520

12.10.1923, Italia, Urago d'Oglio

Instituția emitentă: Primăria din Urago d'Oglio

Alte mențiuni: semnează secretarul Giuliano Berluchio

Nr. inv. CMLABC: 668_5

12.10.1923, Italia, Chiari

Instituția emitentă: Primăria din Chiari

Alte mențiuni: semnează comisarul Simoni

Nr. inv. CMLABC: 668_5

Într-un articol al revistei italiene *Illustrazione del Popolo*, anul III, nr. 46 din 1923, este prezentată informația conform căreia până la Milano globe-trotterul totalizase 98.300 kilometri¹⁷.

¹⁷ V. Tebeica, *Străbătând lumea. Călători și exploratori români de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea*, Editura Științifică, București, 1962, p. 364.

13.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Prefectura din Milano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil prefectul

Nr. inv. CMIABC: 668_10

13.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Primăria din Milano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. CMIABC: 668_10

13.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Chestura din Milano, Biroul pentru Străini

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. CMIABC: 668_10

13.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: redacția ziarului La Sera, 1923, serie nouă, anul VII, nr. 245

Alte mențiuni: articolul „Călătoria unui globe-trotter”¹⁸

Nr. inv. CMIABC: 668_10

¹⁸ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Călătoria unui globe-trotter**. Se află în prezent la Milano un musafir de excepție și pitoresc: Demetrio Dan, de naționalitate română, care se pregătește să câștige campionatul mondial pentru un traseu de 100.000 km parcurși pe jos; a plecat din București în anul 1913. După ce a traversat Ungaria, Austria, Olanda, o parte din Rusia, Caucazul, Persia, în anul 1914 a intrat, prin Alaska, în America. A traversat și acest continent trecând prin Florida și Mexic, trecând și prin insulele Jamaica, Cuba, Puerto Rico, Haiti, Curaçao, etc. Iar la începutul anului 1916 a traversat Atlanticul, debarcând în Africa de Sud. După ce a trecut de Congo Englez, Abisinia, Palestina, se pregătea să se îmbarce la Canalul de Suez când, intrarea în război a țării sale, în luna august, l-a făcut să își întrerupă călătoria. Atunci s-a întors în România, și-a făcut datoria de soldat, apoi în luna decembrie 1920, mai hotărât ca niciodată să finalizeze încercarea, a reluat călătoria din punctul în care o întrerupsese. Acum, după ce a traversat Spania, Franța, Elveția, a ajuns în Italia. Călătoria care, așa cum am spus, are 100.000 km, trebuie să fie finalizată în șase ani, iar el a ajuns la jumătate, parcurgând în cinci ani și nouă luni 98.000 km. În perioadele în care se află pe mare, merge pe navă, 10 km pe zi: acestea sunt acordurile stabilite cu Societatea Națională Română, inițiativa competiției. De-a lungul călătoriei, dl. Dan a consumat 498 de perechi de sandale și 28 de rânduri de haine. Trebuie menționat că acesta trebuie să călătorească îmbrăcat mereu cu costumul tradițional românesc, atât de colorat și pitoresc. „Globe-trotter-ul” care călătorește ascunzând pe jumătate costumul său colorat sub un impermeabil s-a întreținut pe durata călătoriei cu banii pe care i-a încasat vânzând vederi, făcând exerciții cu bicicleta și din donațiile publicului”.

15.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Bar-Patiserie „Vittorio”, via C. Beccaria

Alte mențiuni: *Declarăm că l-am găzduit astăzi 15 octombrie 1923 pe domnul Dumitru Dan cu extremă simpatie în barul nostru; semnează proprietarul Di Spada Vittorio*

Nr. inv. MJB: 15535

15.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: redacția ziarului La Fiaccola, via Zecca Vecchia

Alte mențiuni: *Dumitru Dan a vizitat redacția noastră; semnează indescifrabil directorul ziarului*¹⁹

Nr. inv. MJB: 15535

16.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Muzeul Palatului Regal

Alte mențiuni: *Dumitru Dan a vizitat gratuit ca student străin Muzeul Palatului Regal; semnătură indescifrabilă*

Nr. inv. MJB: 15507

16.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Catedrala din Milano

Alte mențiuni: semnează Carlo Grambela (?)

Nr. inv. MJB: 15507

16.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Muzeul de Artă

Alte mențiuni: semnează I. Rossi

Nr. inv. MJB: 15507

16.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Institutul Istoric, Muzeul Istoric Grec și Muzeul Renașterii din Castelul Sforzesco din Milano

Alte mențiuni: semnează Antonio Monti (Institutul Istoric)

Nr. inv. MJB: 15507

¹⁹ Documentul are lipit pe spate un fragment din ziarul La Gazzetta dello Sport, 1923, anul XXIX, nr. 251, reprezentând articolul „Un globe-trotter de excepție”. Același articol (format, caractere, hârtie de ziar culoare roz etc.) este prezent și pe documentul nr. inv. MJB: 15520 unde am redat traducerea integrală a textului.

16.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: redacția ziarului Gazzetta dello Sport

Alte mențiuni: *Astăzi la orele 24 a trecut prin birourile noastre globe-trotter-ul Dan Dumitru*; semnează redactorul șef Pietro Petronelli

Nr. inv. MJB: 15526

17.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Baia din Piața Nouă (Bagno di P-ta Nuova)

Alte mențiuni: *Astăzi domnul Dumitru Dan a vizitat Baia noastră*; semnează indescifrabil conducătorul

Nr. inv. MJB: 15526

17.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Restaurantul Maltecca, Strada Buenos Aires, nr. 50

Alte mențiuni: *Astăzi domnul Dumitru Dan a vizitat Hotelul Maltecca cu un grup de clienți și l-am găzduit oferindu-i cele mai sincere urări*; semnează proprietarul Babini Kiarissimo

Nr. inv. MJB: 15526

17.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: ziarul La Gazzetta dello Sport, 1923, anul XXIX, nr. 251

Alte mențiuni: articolul „Un globe-trotter de excepție”²⁰

Nr. inv. MJB: 15520

18.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Restaurantul Ore, Piața Fontana

²⁰ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Un globe-trotter de excepție** este românul Dumitru Dan care a trecut ieri prin redacția noastră îmbrăcat într-un strălucitor costum național. Plecat în 1913 a vizitat cu o singură întrerupere de trei ani din cauza războiului următoarele națiuni: Ungaria, Austria, Germania, Norvegia, Suedia, Finlanda, Rusia, Caucaz, Arabia, Persia, Afganistan, Turkistan, Tibet, Siam, Siberia, Alaska, Canada, Statele Unite, Japonia, China, Indochina, India, Ceylan, Madagascar, Colonia Capului, Congo englezesc, Congo francez, Maroc, Insulele Canare, Spania, Franța, Belgia, Olanda, Danemarca, Anglia, Statele Unite, Florida, Cuba, Puerto Rico, Trinidad, Barbados, Santa Lucia, Martinica, Venezuela, Brazilia, Paraguay, Uruguay, Argentina, Chile, Peru, Ecuador, Bolivia, Columbia, Panama, Australia, Noua Zeelandă, Eritreea, Abisinia, Algeria, Grecia, Bulgaria, Serbia, Elveția, Italia. Are 10 cărți de vederi pe care le-a cumpărat pe traseu, o colecție de timbre și una de monede. A consumat 498 perechi de sandale românești (similare opincilor «ciocie») 28 de costume naționale. Vorbește 12 limbi printre care italiana bine. Este curat, perseverent și mai are de parcurs 1750 km pe care vrea să îi facă mergând la Torino, Genova, Bari. Este de înțeles că, în afară de drumurile pe mare, merge doar pe jos”.

Alte mențiuni: *Globe-trotter-ul a venit la Milano și a fost în acest restaurant; semnează indescifrabil proprietarul Ludovico (?)*

Nr. inv. MJB: 15622

18.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Redacția ziarului L'Ambrosiano

Alte mențiuni: *Astăzi 18 oct. 1923 domnul Dumitru Dan a trecut prin birourile redacției noastre; semnează secretarul de redacție, Arturo Aurelio (?)*

Nr. inv. CMIABC: 668_8

18.10.1923, Italia, Milano

Instituția emitentă: Restaurantul Savini, Galeria Vittorio Emanuele

Alte mențiuni: *Se certifică faptul că domnul Dumitru Dan a trecut prin restaurantul nostru unde a fost primit cu multă bucurie și simpatie, ora 24; fără semnătură*

Nr. inv. CMIABC: 668_8

18.10.1923, Italia, Provincia Genova, Carcare

Instituția emitentă: Primăria din Carcare

Alte mențiuni: *semnează indescifrabil primarul*

Nr. inv. CMIABC: 668_9

18.10.1923, Italia, Provincia Savona, Millesimo

Instituția emitentă: Primăria din Millesimo

Alte mențiuni: *semnează indescifrabil primarul*

Nr. inv. CMIABC: 668_9

nedat, Italia, Provincia Novara, probabil Galliate

Instituția emitentă: Gran Caffè Ristorante del Teatro Scribe / Caligaris & Navone

Alte mențiuni: *Am avut plăcerea de a-l cunoaște pe dl. profesor Dumitru Dan. În calitate de studenți care admiră spiritul sportiv deosebit de care este animat domnul profesor, și pentru [indescifrabil] îi urăm să termine cu bine acțiunea sa eroică; documentul are atașată o carte de vizită a lui Raoul Guagliumi și Leone Alberio (din Galliate, Provincia Novara) și semnăturile acestora*

Nr. inv. MSB: 3726_93

19.10.1923, Italia, Novara

Instituția emitentă: Atelier fotografic

Alte mențiuni: *Este cunoscut că domnul Dumitru Dan este la Novara și eu l-am fotografiat; semnează Francesco Campanelli*

Nr. inv. CMIABC: 657_2

20.10.1923, Italia, Trecate

Instituția emitentă: Primăria din Trecate

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a trecut astăzi la orele 9 și 15 minute la acest birou; semnează primarul Av. G. A. Spargella*

Nr. inv. MJB: 15622

20.10.1923, Italia, Novara

Instituția emitentă: Primăria din Novara

Alte mențiuni: fără semnătură

Nr. inv. MJB: 15622

20.10.1923, Italia, Novara

Instituția emitentă: Primăria din Novara

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un sergent din ordinul primarului

Nr. inv. CMIABC: 657_2

20.10.1923, Italia, Borgovercelli

Instituția emitentă: Primăria din Borgovercelli

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. CMIABC: 668_1

20.10.1923, Italia, Vercelli

Instituția emitentă: Primăria din Vercelli

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un inspector

Nr. inv. CMIABC: 668_1

20.10.1923, Italia, Vercelli

Instituția emitentă: Marele Restaurant Central (Grande Ristorante Centrale), Corso Carlo Alberto-Porta Torino, proprietar Cirillo Prati

Alte mențiuni: *Călătorului neobosit simpatia și urările noastre; semnează Cirillo Prati*

Nr. inv. MJB: 15499

21.10.1923, Italia, Sangermano Vercellese

Instituția emitentă: Primăria din Sangermano Vercellese

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15618

21.10.1923, Italia, Tronzano

Instituția emitentă: Primăria din Tronzano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15618

21.10.1923, Italia, Cigliano

Instituția emitentă: Primăria din Cigliano

Alte mențiuni: semnează primarul I. Balleo

Nr. inv. CMIABC: 668_2

22.10.1923, Italia, Chivasso

Instituția emitentă: Primăria din Chivasso

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar regal

Nr. inv. CMIABC: 668_2

22.10.1923, Italia, Provincia Torino, Settimo Torinese

Instituția emitentă: Primăria comunei Settimo Torinese

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15506

22.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Primăria Torino, Cabinetul primarului

Alte mențiuni: semnează indescifrabil șeful de cabinet

Nr. inv. MJB: 15506

22.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Chestura din Torino, Biroul pentru Străini

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15519

23.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: redacția ziarului Del Popolo

Alte mențiuni: *Astăzi a vizitat redacția noastră domnul Dumitru Dan care este în trecere prin Torino*; semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15519

nedatat/ 23.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: „Romania” - Societatea Studenților Români din Torino²¹

²¹ Cele două documente din patrimoniul MJB cu nr. inv. 1537 și 15496 sunt emise de aceeași Societate a Studenților Români din Torino - „Romania”, în aceeași zi, probabil la o distanță

Alte mențiuni: semnează președintele N. I. Nicolau

Nr. inv. MJB: 15496

23.10.1923, Italia, Torino²²

Instituția emitentă: „Romania” - Societatea Studenților Români din Torino

Alte mențiuni: *Dl. Dumitru Dan, după ce a parcurs 98.300 de kilometri s-a prezentat astăzi la sediul societății noastre. Admirând curajul de care a dat probă înfruntând greutățile și primejdiile unei astfel de întreprinderi, îi dorim din tot sufletul să o ducă la bun sfârșit;* semnează președintele N. I. Nicolau, vicepreședinți E. Antonescu, C. Mântulescu și alți 16 studenți

Nr. inv. MJB: 15537

24.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Asociația „W. Nodari” Lane da Materasso, via Cavour, 45

Alte mențiuni: *Am avut plăcerea să îl cunosc astăzi personal pe domnul Dumitru Dan, român care face turul lumii, căruia îi doresc călătorie frumoasă;* semnează W. Nodari

Nr. inv. MJB: 15558

24.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Cohorta legiunii M. V. S. N. Mottarone

Alte mențiuni: *Împreună cu oficialii mei l-am cunoscut pe Dumitru Dan într-o plăcută conversație în timpul căreia am cunoscut aproape întreaga lume. Foarte inteligent, simpatic, într-un cuvânt ar fi un bun fascist;* semnează comandantul Cohortei Mottarone, Giovanni Bertolletti și alte 3 semnături indescifrabile

Nr. inv. MJB: 15568

24.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Fabrica de încălțăminte Cappa din Torino

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan, campion român de 100.000 de km, a fost la sediul nostru pentru a cumpăra încălțăminte cu talpa joasă de gumă de purtat în lungă sa călătorie;* semnează V. Cappa și altă semnătură indescrifabilă

de câteva ore. Unul este semnat doar de președintele societății, celălalt de 19 persoane, probabil cu prilejul unei întâlniri generate de sosirea globe-trotterului la sediul societății.

²² Documentul prezintă în două locuri și data de 23.10.1915. Face probabil referire la o vizită anterioară, în anul 1915, la sediul aceleiași Societăți (?). Facem precizarea că în intervalul 18.08.1915 (viză din Marsilia, Franța) - 18.06.1916 (viză din localitatea Ionești, jud. Olt) lipsesc documentele care să certifice traseul lui Dumitru Dan, un interval de 11 luni. Vezi Mădălina Oprea, *op.cit.*, p. 290.

Nr. inv. MJB: 15648

25.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: Restaurantul Grande Albergo „Firenze”

Alte mențiuni: *Am avut plăcerea să îl cunoaștem pe Dumitru Dan, român care face înconjurul lumii, care ne-a impresionat pe toți cu o simpatică figură tânără. Îi facem urări de a reuși în minunata sa întreprindere. Asemenea oameni nu pot muri ... un curaj pe care îl invidiem; semnătură indescifrabilă*

Nr. inv. MJB: 15568

25.10.1923, Italia, Torino

Instituția emitentă: restaurant neidentificat

Alte mențiuni: un grup de susținători întrunit la un prânz cu ocazia sosirii lui Benito Mussolini în Torino (*in occasione della venuta di sua eccellenza Benito Mussolini - Presidente del Consiglio d'Italia*). Prezintă 10 semnături ale unor clienți ai restaurantului, lucrători feroviari, soldați etc., originari din Torino, Largo, Valli di Lanzo, Zerino (?)

Nr. inv. MJB: 15499

26.10.1923, Italia, Carignano

Instituția emitentă: Primăria din Carignano

Alte mențiuni: semnează comisarul regal Giovanni Tariceo

Nr. inv. CMIABC: 670_1

26.10.1923, Italia, Carmagnola

Instituția emitentă: Primăria din Carmagnola

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar prefectural

Nr. inv. CMIABC: 670_1

26.10.1923, Italia, Racconigi

Instituția emitentă: Serviciul de Siguranță Publică

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. CMIABC: 670_1

26.10.1923, Italia, Racconigi

Instituția emitentă: Primăria din Racconigi

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. CMIABC: 670_2

26.10.1923, Italia, Provincia Saluzzo, Cavallermaggiore

Instituția emitentă: Primăria din Cavallermaggiore

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar prefectural

Nr. inv. CMIABC: 657_1

26.10.1923, Italia, Savigliano

Instituția emitentă: Primăria din Savigliano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. CMIABC: 657_1

27.10.1923, Italia, Fossano

Instituția emitentă: Poliția din Fossano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. CMIABC: 668_7

27.10.1923, Italia, Trinita

Instituția emitentă: Primăria din Trinita

Alte mențiuni: semnează primarul I. Barbeni

Nr. inv. CMIABC: 668_7

27.10.1923, Italia, Mondovi

Instituția emitentă: Poliția din Mondovi

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. CMIABC: 668_6

27.10.1923, Italia, Ceva

Instituția emitentă: Primăria din Ceva

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. CMIABC: 668_6

28.10.1923, Italia, Provincia Genova, Altare

Instituția emitentă: Societate Sportivă Audace din Altare

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă a președintelui

Nr. inv. MJB: 15579

29.10.1923, Italia, Savona

Instituția emitentă: Poliția urbană din Savona

Alte mențiuni: semnează șef de serviciu Berto (indescifrabil)

Nr. inv. MJB: 15540

29.10.1923, Italia, Savona

Instituția emitentă: Comisariatul de circumscripție

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15540

29.10.1923, Italia, Savona

Instituția emitentă: Primăria din Savona

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul de cabinet al primarului

Nr. inv. MJB: 15540

29.10.1923, Italia, Savona

Instituția emitentă: Agenția (ilizibil) de călători Emilio Bertolotti

Alte mențiuni: *Călătorului imbatabil cele mai călduroase salutări*; prezintă 11 semnături indescifrabile

Nr. inv. MJB: 15540

30.10.1923, Italia, Varazze

Instituția emitentă: Primăria din Varazze

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar regal

Nr. inv. CMIABC: 668_4

30.10.1923, Italia, Cogoletto

Instituția emitentă: Primăria din Cogoletto

Alte mențiuni: semnează primarul L. Rossi

Nr. inv. CMIABC: 668_4

30.10.1923, Italia, Provincia Genova, Arenzano

Instituția emitentă: Primăria din Arenzano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. CMIABC: 668_1

30.10.1923, Italia, Voltri

Instituția emitentă: Primăria din Voltri

mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. CMIABC: 668_1

30.10.1923, Italia, Pegli

Instituția emitentă: Primăria din Pegli

Alte mențiuni: documentul are lipite pe el 2 file din revista *Le Vie d'Italia* din 1921 cu imagini alb-negru din Pegli reprezentând o vedere de pe mare a localității și o vedere a esplanadei din Pegli cu „Grand Hotel Mediteranee”; semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15584

30.10.1923, Italia, Sestri Ponente

Instituția emitentă: Primăria din Sestri Ponente

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15620

30.10.1923, Italia, San Piero D'arena (Sampierdarena)

Instituția emitentă: Primăria din San Piero D'arena

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15620

30.10.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: redacția ziarului Il secolo XIX

Alte mențiuni: *Domnului Dumitru Dan, venit astăzi în Genova îi oferim sincerele noastre urări; semnătură indescifrabilă. Pe verso are lipit articolul „Înconjurul lumii făcut de un român”²³*

Nr. inv. MJB: 15620

31.10.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Primăria orașului Genova (Secretariatul)

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15518

31.10.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Poliția orașului Genova, Oficiul pentru străini

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15518

31.10.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Restaurantul - berărie Gambrinus F.lli Carrea, via S. Sebastiano, Genova

Alte mențiuni: semnătură ilizibilă

Nr. inv. MJB: 15518

²³ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Înconjurul lumii făcut de un român.** A ajuns ieri la Genova, venind dintr-un oraș din Riviera di Ponente, românul Dumitru Dan care se apropie de finalul călătoriei sale în jurul lumii pe jos pentru care va primi un premiu de 100 de mii de lire în aur. El va pleca imediat pe rând la Florența, Roma și Bari și de acolo va continua până în Serbia și apoi în Rumania, unde va ajunge într-o lună și jumătate. Dan se prezintă în orașele pe care le-a parcurs, la autoritățile locale, unde a fost primit mereu pentru a-și viza documentele care constituie dovada lui, pentru călătoria făcută și care a început în 1913!”.

01.11.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Atelier fotografic Cavalli Emilio, via Madre di Dio

Alte mențiuni: *Eu subsemnatul fotograf Mario Cavalli declar că am avut onoarea de a-l fotografia aici la Genova pe marele călător pedestru care aproape a îndeplinit turul lumii pe jos. Marelui campion român îi trimit cele mai cordiale salutări. Librăria S. Battes - Un salut pentru Italia; semnează*

Cavalli Mario

Nr. inv. MJB: 15582

01.11.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Ziarul Il Lavoro

Alte mențiuni: articolul „Românul care se pregătește să încheie înconjurul lumii”²⁴”

Nr. inv. MJB: 15518

²⁴ Cuprinsul articolului (traducere din limba italiană Teodor Cătălina-Andreea): „**Românul care se pregătește să încheie înconjurul lumii.** Am anunțat ieri sosirea la Genova a românului Dumitru Dan, care este pe cale să efectueze ultimii 1500 kilometri din turul lumii, care a început, așa cum am spus, în 1913 [sic!]. Călătoria care i-a adus lui Dan multe emoții, care l-a costat pe puternicul și rezistentul alergător sacrificii enorme, s-a desfășurat sub auspiciile Societății Sportive Naționale Române [sic!] care îi va oferi, ajungând la București, suma de o sută de mii de franci în aur. Călătoria a fost începută de Dan și de alți trei alergători dintre care doi au murit iar al treilea s-a îmbolnăvit. Dan a parcurs aproape 99 de mii de kilometri și a traversat următoarele țări: Ungaria, Austria, Germania, Norvegia, Suedia, Finlanda, Rusia, Caucaz, Arabia, Persia, Afganistan, Turkistan, Tibet, Siam, Siberia, Alaska, Canada, Statele Unite, Japonia, China, Indochina, India, Ceylon, Madagascar, Colonia Capului, Congo englezesc, Congo francez, Maroc, Insulele Canare, Spania, Franța, Belgia, Olanda, Danemarca, Anglia, Statele Unite, Florida, Cuba, Puerto Rico, Trinidad, Barbados, Santa Lucia, Martinica, Venezuela, Brazilia, Paraguay, Uruguay, Argentina, Chile, Peru, Ecuador, Bolivia, Columbia, Panama, Australia, Noua Zeelandă, Eritreea, Abisinia, Algeria, Grecia, Bulgaria, Elveția, Serbia, Italia. Are zece cărți de vederi pe care le-a cumpărat în trecerea prin diverse țări și două colecții: una de monede și alta de timbre din diferitele state pe care le-a traversat. În timpul lungii sale călătorii prin lume acest excepțional globe-trotter a consumat 500 de perechi de sandale românești, 28 de costume naționale, deoarece este obligat să se îmbrace întotdeauna în costumul național. El vorbește douăsprezece limbi printre care coerent italiana. La începutul lui 1916 traversa Atlanticul debarcând în Africa de Sud. Depășind Congo englezesc, Abisinia și Palestina, se imbarcă pentru Canalul de Suez când în luna august intrarea în război a țării sale l-a determinat să își întrerupă călătoria. Apoi s-a întors în România unde și-a exercitat datoria de militar ca ofițer translator la misiunile externe și în decembrie 1920 și-a reluat sarcina dificilă (călătoria). Acum el este pe punctul de a atinge obiectivul râvnit, răsplata bine meritată pentru atât de multe secrete și marea satisfacție a celebrității mondiale. Noi îl felicităm și îi trimitem cele mai bune urări”.

02.11.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Consulatul General al României din Genova

Alte mențiuni: semnează consulul general Dr. Luigi Tomellini

Nr. inv. MJB: 15500

03.11.1923, Italia, Genova

Instituția emitentă: Cimitirul orașenesc din Genova

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un inspector. Pe verso un crochiu în creion profil al lui D. Dan cu pălărie, autor necunoscut

Nr. inv. MJB: 15500

03.11.1923, Italia, Nervi²⁵

Instituția emitentă: Primăria orașului Nervi

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15505

03.11.1923, Italia, Provincia Genova, Bogliasco

Instituția emitentă: Primăria orașului Bogliasco

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul primăriei

Nr. inv. MJB: 15505

03.11.1923, Italia, Provincia Genova, Recco

Instituția emitentă: Primăria din Recco

Alte mențiuni: semnează în locul primarului, Vetrone Fortunato

Nr. inv. MJB: 15505

03.11.1923, Italia, Rappalo

Instituția emitentă: Primăria din Rappalo

Alte mențiuni: semnează comisarul regal A. Maggesi

Nr. inv. MJB: 15505

03.11.1923, Italia, Chiavari

Instituția emitentă: Hotel Negrino

Alte mențiuni: *Marelui alergător, voinței sale, cele mai sincere urări; semnează P. Giulli; România, floare a latinității în Balcani, fiii Italiei își spun: Trăiască!;* semnează Em. Balestra pretore (?)

Nr. inv. MJB: 15559

²⁵ Nervi este astăzi cartier rezidențial al Genovei.

04.11.1923, Italia, Provincia Genova, Chiavari
Instituția emitentă: Prefectura din Chiavari
Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar
Nr. inv. MJB: 15505

04.11.1923, Italia, Chiavari
Instituția emitentă: Barul Central al lui Castagnino Francesco
Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a vizitat cafenea mea*; semnează
Castagnino Francesco
Nr. inv. MJB: 15580

05.11.1923, Italia, Bracco
Instituția emitentă: Oficiul telegrafic din Bracco
Alte mențiuni: semnează Ameglino Davide
Nr. inv. MJB: 15580

05.11.1923, Italia, Carrodano
Instituția emitentă: neidentificată (probabil un oficiu poștal/telegrafic)
Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă
Nr. inv. MJB: 15580

05.11.1923, Italia, Provincia Genova, Carrodano
Instituția emitentă: Primăria din Carrodano
Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan, român care face înconjurul lumii pe jos, a trecut în această Primărie la 5 noiembrie 1923; Trăiască România, mândră rasă latină!*; semnează secretarul G. B. Lizza
Nr. inv. MJB: 15578

05.11.1923, Italia, Riccò del Golfo di Spezia
Instituția emitentă: Primăria comunei Riccò del Golfo di Spezia
Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă
Nr. inv. MJB: 15498

05.11.1923, Italia, Spezia
Instituția emitentă: Inspectoratul Municipal de Poliție
Alte mențiuni: semnează indescifrabil un inspector de poliție
Nr. inv. MJB: 15498

05.11.1923, Italia, Spezia
Instituția emitentă: Prefectura orașului Spezia
Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15495

05.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: Necunoscută

Alte mențiuni: *Descendent al lui Traian, fiu al Romei, așa este săracul Dan și puternic precum Roma. Gândul nostru să te însoțească cu afecțiune și să fii ca toți cei „puternici”. O bună călătorie și multe salutări; semnează Barsu di Largetrisu (?)*

Nr. inv. MJB: 15495

05.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: Restaurantul Tribunalului, Piața Cesare Battisti, Nr. 11

Alte mențiuni: *Fiu al Evei venit în acest oraș al meu, îți trimit admirația mea și te salut; semnătură indescifrabilă*

Nr. inv. MJB: 15495

05.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: Necunoscută

Alte mențiuni: *Fiu al orașului Napoli, admirație sinceră pentru forță și perseverență. Multe salutări domnului Dan; semnează Giancarlo Rossi din Napoli*

Nr. inv. MJB: 15495

05.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: neidentificată

Alte mențiuni: *Înainte, întotdeauna înainte, cu perseverență și cu încredere; semnează D. Pagani (?)*

Nr. inv. MJB: 15591

05.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: Comandamentul Regimentului 21 de Infanterie

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a trecut astăzi pe la această cazarmă și a primit un onor militar; semnează locotenentul Pezzo Luciano, ofițer de gardă din Picchetto*

Nr. inv. MJB: 15591

06.11.1923, Italia, Spezia

Instituția emitentă: Restaurant Gaetano

Alte mențiuni: *Voința și puterea sunt coeficienții maximi pentru victorie; documentul prezintă 5 semnături indescifrabile*

Nr. inv. MJB: 15591

07.11.1923, Italia, Aulla

Instituția emitentă: Primăria din Aulla

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar regal

Nr. inv. MJB: 15591

07.11.1923, Italia, Aulla

Instituția emitentă: Cafeneaua de pe Podul Garibaldi

Alte mențiuni: *Aulla îl salută cu bucurie pe Dumitru Dan care este în trecere astăzi, 7 noiembrie 1923*; semnează proprietarul cafenelei de pe Podul Garibaldi, Giromini Giacinto

Nr. inv. MJB: 15591

07.11.1923, Italia, Villafranca

Instituția emitentă: Primăria din Villafranca

Alte mențiuni: semnează grefierul Enzo Toriani

Nr. inv. MJB: 15633

07.11.1923, Italia, Pontremoli

Instituția emitentă: Primăria din Pontremoli

Alte mențiuni: semnează în locul comisarului, D. Monticelli, sergent

Nr. inv. MJB: 15633

07.11.1923, Italia, Montelungo (Pontremoli)

Instituția emitentă: Hotel Appenino

Alte mențiuni: *Admirăm perseverența, curajul și constanța incredibilă a unui fiu demn al României și îi facem urări de bine!*; semnează Margherita Trechia, Annamaria Massari și D. Del Siguere

Nr. inv. MJB: 15633

08.11.1923, Italia, Montelungo

Instituția emitentă: Parohia di San Benedetto

Alte mențiuni: *Îi urăm tot binele perseverentului călător Dumitru Dan*; semnează preotul, D. M. Berbenni (?)

Nr. inv. MJB: 15633

08.11.1923, Italia, Montelungo

Instituția emitentă: Primăria din Montelungo

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15633

08.11.1923, Italia, Sala Baganza (Parma)

Instituția emitentă: Primăria municipiului Sala Baganza

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15654

08.11.1923, Italia, Parma

Instituția emitentă: Hotel Cisa

Alte mențiuni: *amintește-ți de Hotelul Cisa, în trecere la 8 noiembrie 1923;*
fără semnătură

Nr. inv. MJB: 15560

08.11.1923, Italia, Parma

Instituția emitentă: Serviciul de Evidență a Populației din Parma

Alte mențiuni: semnează Negri, comisarul prefectural

Nr. inv. MJB: 15654

08.11.1923, Italia, Calestano

Instituția emitentă: Primăria din Calestano

Alte mențiuni: *Viză de tranzit domnului Dumitru Dan, alergător neobosit, din partea acestei Primării;* semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15560

09.11.1923, Italia, Parma

Instituția emitentă: Chestura din Parma

Alte mențiuni: semnează comisarul Bolta

Nr. inv. MJB: 15654

10.11.1923, Italia, Sant'Ilario d'Enza

Instituția emitentă: Primăria din Sant'Ilario d'Enza

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15619

10.11.1923, Italia, Reggio Emilia

Instituția emitentă: Primăria din Reggio Emilia, Divizia 1 (Servicii Demografice)

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15619

10.11.1923, Italia, Reggio Emilia

Instituția emitentă: Chestura din Reggio Emilia

Alte mențiuni: semnează indescifrabil șef de birou

Nr. inv. MJB: 15619

11.11.1923, Italia, Rubiera

Instituția emitentă: Primăria din Rubiera

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15619

11.11.1923, Italia, Modena

Instituția emitentă: Asociația Crucea Verde

Alte mențiuni: semnează indescifrabil președintele asociației

Nr. inv. MJB: 15593

12.11.1923, Italia, Castelfranco Emilia

Instituția emitentă: Primăria din Castelfranco Emilia

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15593

12.11.1923, Italia, Anzola dell'Emilia

Instituția emitentă: Primăria orașului Anzola dell'Emilia

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul primăriei

Nr. inv. MJB: 15504

12.11.1923, Italia, Bologna

Instituția emitentă: Primăria orașului Bologna

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul primăriei

Nr. inv. MJB: 15504

12.11.1923, Italia, Bologna

Instituția emitentă: Secția de poliție din Bologna

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15504

12.11.1923, Italia, Bologna

Instituția emitentă: Cafeneaua Antico Caffè S. Pietro

Alte mențiuni: *La sosire (în grabă) admirația mea astăzi 12.11.1923 la cafeneaua unde vine lume bună*; semnătură indescifrabilă și Am. Luigi Felici, judecător și admirator al neobositului Dan

Nr. inv. MJB: 15594

12.11.1923, Italia, Bologna

Instituția emitentă: Secretariatul și redacția ziarului Il Resto del Carlino

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan, care face înconjurul lumii pe jos, a vizitat astăzi 12 noiembrie 1923 sediile ziarului: Il Resto del Carlino;* semnătură indescifrabilă, două timbre seci

Nr. inv. MJB: 15557

16.11.1923, Italia, Provincia Bologna, Pianoro
Instituția emitentă: Primăria orașului Pianoro (probabil)

Alte mențiuni: nesemnat (*rezervato*)

Nr. inv. MJB: 15504

16.11.1923, Italia, Pianoro

Instituția emitentă: Primăria din Pianoro

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15594

16.11.1923, Italia, Pianoro

Instituția emitentă: necunoscută (probabil un oficiu telegrafic)

Alte mențiuni: *Puternicul și curajosul nostru frate primește salutările celor din Pianoro;* prezintă 5 semnături indescifrabile

Nr. inv. MJB: 15632

16.11.1923, Italia, Loiano

Instituția emitentă: Primăria municipiului Loiano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15632

17.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: Primăria din Florența, Biroul de Evidență a Populației

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15539

18.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: Chestura din Florența

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un chestor

Nr. inv. MJB: 15525

18.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: Muzeul Național, Galleria degli Uffizi

Alte mențiuni: documentul prezintă 4 ștampile: una a direcțiunii galeriei, una a Muzeului Național Firenze și două ale Galeriei Degli Uffizi; semnează indescifrabil un secretar

Nr. inv. MJB: 15555

18.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: redacția ziarului *Il Nuovo Giornale dello Sport*

Alte mențiuni: *În trecerea sa domnul Dumitru Dan a venit să ne salute în redacția ziarului nostru de sport; semnează Busatti*

Nr. inv. MJB: 15524

18.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: Trattoria Napoleone, Via dei Servi, nr. 8

Alte mențiuni: *Trecând prin Florența, domnul Dumitru Dan a vizitat Restaurantul Napoleone, un restaurant cu o istorie de 137 de ani de existență; semnează proprietarul Carlo Baldini*

Nr. inv. MJB: 15556

19.11.1923, Italia, Florența

Instituția emitentă: Barul La Posta, proprietar Antonio Talluri

Alte mențiuni: *Astăzi Dumitru Dan a vizitat barul nostru; semnează A. Talluri*

Nr. inv. MJB: 15524

21.11.1923, Italia, Pistoia

Instituția emitentă: Primăria din Pistoia

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15561

21.11.1923, Italia, Pistoia

Instituția emitentă: Oficiul de Siguranță Publică

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15561

21.11.1923, Italia, Bagni Montecatini (Termele din Montecatini)

Instituția emitentă: Comisariatul P.S. din Bagni Montecatini

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un comisar

Nr. inv. MJB: 15561

21.11.1923, Italia, Borgo A Buggiano

Instituția emitentă: Primăria din Borgo A Buggiano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15563

21.11.1923, Italia, Uzzano

Instituția emitentă: Primăria din Uzzano

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15563

22.11.1923, Italia, Lucca

Instituția emitentă: Poliția municipală din Lucca

Alte mențiuni: semnează indescifrabil directorul poliției municipale

Nr. inv. MJB: 15563

22.11.1923, Italia, Lucca

Instituția emitentă: Consulatul Regal al României din Lucca

Alte mențiuni: semnează indescifrabil viceconsulul României

Nr. inv. MJB: 15488

22.11.1923, Italia, Pisa

Instituția emitentă: Primăria orașului Pisa

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15488

23.11.1923, Italia, Pisa

Instituția emitentă: Spitalul din Pisa

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un medic

Nr. inv. MJB: 15488

23.11.1923, Italia, Livorno

Instituția emitentă: Hotel și Restaurant „La Cervia”, proprietar Ceccarelli Giuliano, Via Generale Cellini

Alte mențiuni: Fotografie alb-negru cu un personaj masculin și unul feminin în fața restaurantului „La Cervia” (probabil proprietarul Giuliano Ceccarelli împreună cu soția). Mss. „*Amintire de la Giuliano Ceccarelli*”

Nr. inv. MJB: 15488

24.11.1923, Italia, Livorno

Instituția emitentă: Hotel și Restaurant „La Cervia”, proprietar Ceccarelli Giuliano, Via Generale Cellini

Alte mențiuni: semnează proprietarul Giuliano Ceccarelli

Nr. inv. MJB: 15596

24.11.1923, Italia, Livorno²⁶

Instituția emitentă: Consulatul României la Livorno

Alte mențiuni: semnează indescifrabil consulul

Nr. inv. MJB: 15596

24.11.1923, Italia, Livorno

Instituția emitentă: Primăria orașului Livorno-Cabinetul Primarului

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul general

Nr. inv. MJB: 15488

25.11.1923, Italia, Rosignano

Instituția emitentă: Oficiul de Stare Civilă din Rosignano

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15541

26.11.1923, Italia, Castagneto Carducci

Instituția emitentă: Uniunea Sportivă din Castagneto Carducci (Gara)

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a vizitat astăzi 25.11.1923 Societatea noastră Sportivă*; semnează indescifrabil secretarul societății

Nr. inv. MJB: 15541

26.11.1923, Italia, San Vincenzo

Instituția emitentă: Gara din San Vincenzo

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan a plecat de aici la 26.11.1923*; semnează indescifrabil brigadierul de teren, comandant al gării

Nr. inv. MJB: 15541

27.11.1923, Italia, Grosseto

Instituția emitentă: Primăria din Grosseto

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15528

27.11.1923, Italia, Orbetello

Instituția emitentă: Compania regală de carabinieri CC. BR. din Orbetello

Alte mențiuni: *A sosit astăzi 27 noiembrie 1923 pentru a pleca pe 28, ziua următoare*; semnează comandantul companiei, căpitanul Bernini Armando

Nr. inv. MJB: 15528

²⁶ Textul documentului și textul din câmpul ștampilei sunt în limba franceză.

28.11.1923, Italia, Civitavecchia

Instituția emitentă: Primăria din Civitavecchia

Alte mențiuni: *Văzut sosind pe 28 noiembrie 1923 pentru a pleca pe 29, ziua următoare*; semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15528

30.11.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Secretariatul General al Romei

Alte mențiuni: *Văzut sosind la Roma*; semnează indescifrabil secretarul

Nr. inv. MJB: 15528

03.12.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Ministerul Afacerilor Externe

Alte mențiuni: *Alergătorul mondial s-a prezentat la acest birou și și-a exprimat grațitudinea sa pentru primirea cordială*; semnează șeful biroului de presă, Pietro di Valentino

Nr. inv. MJB: 15576

04.12.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Muzeul Preistoric și Etnografic

Alte mențiuni: *Domnul Dumitru Dan în trecere prin Roma a vizitat Muzeul Preistoric și Etnografic*; semnează indescifrabil directorul

Nr. inv. MJB: 15576

04.12.1923, Vatican, Vatican

Instituția emitentă: Legațiunea Regală a României pe lângă Sfântul Scaun

Alte mențiuni: semnează indescifrabil Ministrul României

Nr. inv. MJB: 15493

04.12.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Legațiunea Regală a României din Roma

Alte mențiuni: semnează Ministrul României, Alexandru Emanoil Lahovary²⁷

Nr. inv. MJB: 15493

²⁷ Alexandru Emanoil Lahovary (1855/1856- 1950) a fost, la începutul secolului trecut, reprezentantul României la Constantinopol, după ce fusese întâi la Roma, apoi ministru plenipotențiar la Viena, iar mai târziu la Paris. În 1923 se afla la ultima sa misiune diplomatică, în Italia, (2 dec. 1917- 1 feb. 1928). Vezi Alexandru Em. Lahovary, *Amintiri diplomatice. Constantinopol (1902-1906). Viena (1906-1908)*, ediție îngrijită de Adrian Stănescu și Laurențiu Vlad, Iași, Institutul European, 2009, p. XXII.

04.12.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Biroul de Presă al Ministerului de Externe

Alte mențiuni: *Am urmărit cu multă admirație rezistența fizică și morală a domnului Dumitru Dan, vrednic descendent al lui Traian și îi urez succes bun la terminarea grandioasei sale întreprinderi*; semnează Oscar Randi, șeful Biroului Presei Române din Ministerul Italian de Externe

Nr. inv. MJB: 15538

04.12.1923, Italia, Roma

Instituția emitentă: Societatea sportivă ProRoma

Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul societății

Nr. inv. MJB: 15538

06.12.1923, Italia, Perugia

Instituția emitentă: Asociația de Asistență Publică Crucea Albă

Alte mențiuni: semnează indescifrabil președintele

Nr. inv. MJB: 15569

06.12.1923, Italia, Perugia

Instituția emitentă: Asociația de Asistență Publică Crucea Albă din Perugia

Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă

Nr. inv. MJB: 15593

08.12.1923, Italia, Ancona

Instituția emitentă: Oficiul de Stare Civilă și Evidența Populației

Alte mențiuni: semnează indescifrabil primarul

Nr. inv. MJB: 15569

08.12.1923, Italia, Ancona

Instituția emitentă: Poliția din Ancona

Alte mențiuni: semnează indescifrabil un maior

Nr. inv. MJB: 15533

08.12.1923, Italia, Rimini

Instituția emitentă: Crucea Verde de Asistență Publică din Rimini

Alte mențiuni: *S-a emis pentru amintire o fotografie*; semnează indescifrabil președintele

Nr. inv. MJB: 15564

08.12.1923, Italia, Rimini

Instituția emitentă: Crucea Verde de Asistență Publică din Rimini

Alte mențiuni: *Globe-trotter-ul și membrii Crucii Verzi din Rimini cu cele mai bune urări pentru amintire*; fotografie tip carte poștală ilustrând 35 de membri ai Crucii Verzi din Rimini, în curtea unei clădiri, îmbrăcați cu paltoane și purtând banderole cu cruce pe mâna stângă; în fundal sunt prezente două mașini de ambulanță; prezintă 3 semnături și ștampilă în tuș verde
Nr. inv. MJB: 15565

09.12.1923, Italia, Ravenna
Instituția emitentă: Primăria din Ravenna
Alte mențiuni: semnătură indescifrabilă
Nr. inv. MJB: 15597

11.12.1923, Italia, Rovigo
Instituția emitentă: Primăria din Rovigo
Alte mențiuni: semnează indescifrabil secretarul
Nr. inv. MJB: 15597

În loc de concluzii

Scopul traseului realizat de Dumitru Dan în 1923 - cel prezentat în economia acestui articol se referă doar la Italia și Vatican - era de a parcurge 2000 de km în 3 luni, în vederea câștigării premiului, conform documentelor vremii. Este de la sine înțeles că a venit din România, țară în care de altfel a și revenit. O ultimă precizare, cu privire la traseul *parcurs în vara anului 1923 pe drumurile țării și apoi pe un itinerar dat de Touring Club de France. Potrivit lui, am pornit de la București și trecând prin Iugoslavia și Italia am ajuns la Paris în luna iulie 1923*²⁸. Ultima dată care reiese din documentele analizate, fără pretenția de a fi ultimele sau singurele, este 11.12.1923 și apare pe un document din Rovigo. Prin urmare, în luna decembrie 1923, D. Dan era în Italia, probabil după ce va fi primit traseul de la Touring Club de France în luna iulie. Tot traseul din Italia se încadrează după luna iulie 1923, respectiv între 17 septembrie – 11 decembrie 1923.

Până în prezent, demersurile noastre științifice nu au scos la iveală alte documente sau colecție de documente decât cele analizate, care să întregască traseul călătoriei lui Dumitru Dan, deși documente disperate au apărut publicate de Val Tebeica²⁹ sau există nepublicate în colecții particulare. Cu

²⁸ V. Tebeica, *Străbătând lumea. Călători și exploratori români de la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul celui de-al XX-lea*, Editura Științifică, București, 1962, p. 364.

²⁹ V. Tebeica, *Români pe șapte continente*, Sibiu, Editura Sport-Turism, 1975. Probabil Dumitru Dan i-a înmănat autorului întreaga sa colecție de documente pentru documentarea

certitudine ceea ce dețin cele 3 muzee în patrimoniul lor nu reprezintă totalitatea celor aduse de globe-trotter. Din păcate rămâne în jocul hazardului sau al curgerii timpului apariția unor documente inedite într-un spațiu publicat dedicat acestei călătorii în jurul lumii. De menționat mai este faptul că, în plus, Muzeul Județean Buzău deține, față de cele menționate în articolul din 2015³⁰ și cel de față, o mini-serie de documente despre călătoriile ulterioare ale lui Dumitru Dan în anii 1927 și 1930, documente care vor face probabil subiectul unui viitor studiu.

Există de asemenea în patrimoniul Muzeului Județean Buzău și o altă mini-serie de documente și obiecte care au aparținut globe-trotterului, date în perioada comunistă, în marea lor majoritate diplome care atestă participarea lui D. Dan la diverse întâlniri cu publicul, în școli, fabrici, case de cultură, etc. Toate documentele și bunurile aflate în colecțiile celor 3 muzee au fost digitizate și se află publicate online pe website-ul *Proiectului Ocolul lumii pe jos. Povestea celor 497 de perechi de opinci*³¹.

capitolului *Străbătând lumea*, din cartea cu același titlu (pp. 283-364, apărută la Editura Științifică, București în 1962, o reeditare îmbunătățită și adăugită a ediției din 1958), colecție care nu se va fi întors în corpore la globe-trotter. Mai adăugăm aici, generozitatea lui D. Dan în a oferi unor prieteni, membri ai familiei sau autorități, drept suvenir, astfel de documente, lucru care, iată, peste decenii, s-a dovedit a fi deloc favorabil celui care se va fi aplecat spre studiul acestei teme.

³⁰ Vezi supra, nota 1.

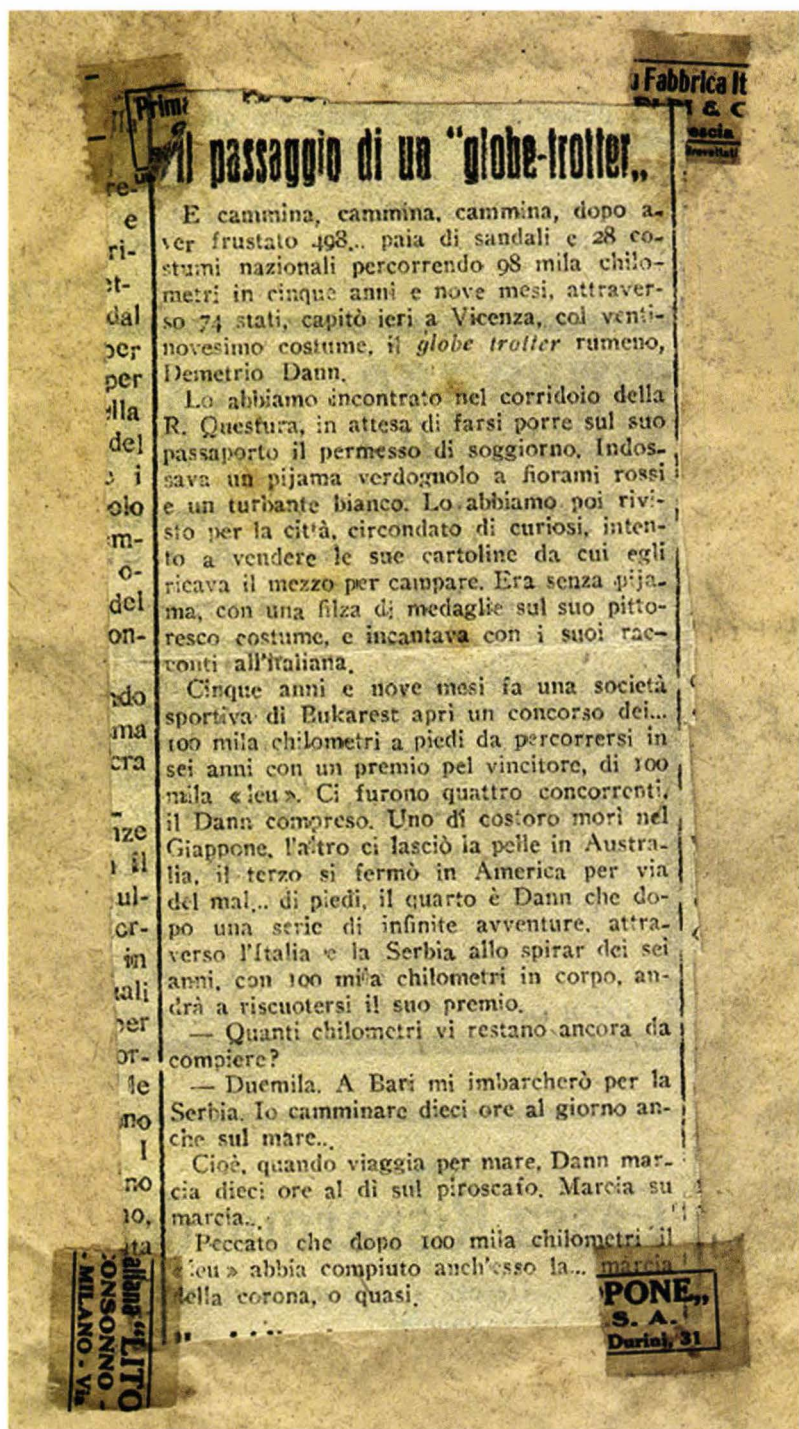
³¹ Vezi supra, nota 4.

Carte poștală sepia ilustrând Teatrul Margherita din Bari, 18.10.1922, circulată, nr. inv. MSB: 3344_4

Fotografie alb-negru ilustrând 35 de membri ai Crucii Verzi din Rimini, 08.12.1923, nr. inv. MJB: 15565

Articol apărut într-un ziar neidentificat din Vicenza, ante 05.10.1923, nr. inv. MJB: 15575

1 "LITO
SONNO -
ANO - Via

Corriere della Provincia

abbrica Italian
LPI & CONS.
n Brescia - MI
LIT" Brevetti

IL GIRO DEL MONDO A PIEDI IN 6 ANNI

E' stato di passaggio ieri per la nostra città il globe-trotter Demetrio Dann, rumeno, partito da Bukarest or sono 5 anni e 9 mesi.

Egli, con altri tre compagni, aveva raccolto la sfida lanciata da una società sportiva la quale aveva messo in palio 200 mila GEN per quell'individuo che avrebbe compiuto il giro del mondo, con un percorso di 100 mila chilometri nel termine di 6 anni.

Dei quattro amici partiti insieme il Dann è l'unico superstite. Il primo è morto in Giappone, il secondo in Australia e il terzo si è arrestato negli Stati Uniti d'America per malattia ai piedi.

E' egli l'unico rumeno che ha fatto il giro del mondo a piedi percorrendo 98.000 chilometri in 5 anni e 9 mesi, visitando 74 Stati, adoperando 498 paia di sandali e 28 costumi nazionali. Deve percorrere ancora 2000 km. per tre mesi per completare il giro ed ottenere il premio.

Tiene documenti comprovanti il suo passaggio per tutti i 74 Stati, alcuni dei quali vistati da Sovrani e da capi di Governo. Quando viaggia per mare, marcia 10 ore al giorno sul Piroscalo. Parla 12 lingue a perfezione e vive col ricavato della vendita delle cartoline.

Da Vicenza egli si recherà a Milano, Torino, Genova, Roma e Napoli, donde s'imbarcherà per la Serbia e la Rumenia.

Prima fabbrica italiana "LITO"
GELPI & CONSONNO
Sub. in Brescia - MILANO - Via

Prima fabbrica italiana "LITO"
GELPI & CONSONNO
MILANO - Via

Prima F
OE
Stab. i
Brescia - Via

OPONE
- S. A.
a Durini, 31

LA PROVINCIA DI VICENZA — 6 OTTOBRE 1923

SPORT

«vedera l'ispettore»
**Passaggio di un "globe-trotter", rumeno
 che compie il giro del mondo**

Ieri sera proveniente da Verona è giunto a Brescia un «globe-trotter» rumeno che sta compiendo il giro del mondo. Egli è certo Demetrio Dann, che oltre essere un forte camminatore è un campione del ciclismo, del foot-ball e di box. Il Dann è finora l'unico rumeno che ha fatto il giro del mondo a piedi percorrendo 98.000 chilometri in 5 anni e 9 mesi, visitando 74 Stati e adoperando 498 paia di sandali e 28 costumi nazionali. Di 4 partecipanti al giro del mondo 2 sono morti e 1 ammalato. Il Dann ora tiene ancora 2000 km. da percorrere per completare il giro ed ottenere il premio.

Il Dann tiene documenti comprovanti il suo passaggio per tutti i 74 Stati. Quando viaggia per mare, marcia 10 ore al giorno sul piroscifo. Parla 12 lingue a perfezione. Col ricavato della vendita di sue cartoline ha sopperito a tutte le spese.

Ieri sera il Dann ha girato quasi tutti i caffè del centro e delle vie principali nel suo caratteristico costume esibendo le cartoline che sono la risorsa del suo viaggio.

Domani ricomincerà nuovamente il suo finora fortunato cammino.

Da una fotografia di "Il Cittadino di Brescia"

Brescia -
 Brevetti

Prima Fa
 GE
 Stab. i
 Libreria "UN"

La Gazzetta dello Sport

Sport

1923 - Anno XXI X - N. 251
MERCOLEDÌ
17
OTTOBRE
 Un numero: Cer...

Gazzetta Sport		Sport Illustrate		Gazzetta Sport Ill.	
Anno	Sum.	Anno	Sum.	Anno	Sum.
30	300	30	300	30	300
27	270	27	270	27	270

Redazione - Redazione - Amministr.
 Porta Nuova N. 19 - Telef. 32.01 e 7450
Pubblicità e Propaganda
 Porta Nuova N. 17 - Telef. 30-72

Prima Fala
 GELP
 Sub. in B.

Prima Fala
 GELP
 Sub. in B.

Prima Fala
 GELP
 Sub. in B.

Prezzo Abbonamenti
 Per l'ITALIA e Col. I.
 Per l'ESTERO

**ESCE TUTTI I GIORNI
 ESCLUSA LA DOMENICA**

TOPONE
 10 - S. A.
 Via D'Amelio, 31

TOPONE
 10 - S. A.
 Via D'Amelio, 31

Un globe-trotter d'eccezione

Il rumeno Demetrio Dann che ieri è passato dalla nostra Redazione vestito di uno scintillante costume nazionale. Il Partito nel 1913 ha visitato - con la sola interruzione di tre anni per la guerra - le seguenti Nazioni: Ungheria, Austria, Germania, Norvegia, Svezia, Finlandia, Russia, Caucaso, Arabia, Persia, Afghanistan, Turkestan, Tibet, Siam, Siberia, Alaska, Cineda, Stati Uniti, Giappone, Cina, Indocina, India, Ceylon, Madagascar, Colonia del Capo, Congo inglese, Congo francese, Marocco, Canarie, Spagna, Francia, Belgio, Olanda, Danimarca, Inghilterra, Stati Uniti, Florida, Cuba, Portorico, Trinidad, Barbados, S. Lucia, Martinica, Venezuela, Brasile, Paraguay, Uruguay, Argentina, Cile, Perù, Ecuador, Bolivia, Columbia, Panama, Australia, Nuova Zelanda, Eritrea, Abissinia, Algeria, Grecia, Bulgaria, Serbia, Svizzera, Italia.

Ha 10 libri di «visti» che comprovano il suo passaggio, una collezione di francobolli, una di monete. Ha consumato 406 paia di sandali rumeni (simili alle «ciocci»), 28 costumi nazionali. Parla 12 lingue tra cui, abbastanza italiano. E' pulito, compito, e deve ancora percorrere 1750 Km. che si ripromette fare portandosi a Torino, Genova, Bari. E' sottinteso che, salvo che sul mare, va sempre a piedi.

Prima Fala
 GELP
 Sub. in B.

Prima Fala
 GELP
 Sub. in B.

Inv. 15-520
class. B-1157
v. 1158

Articol apărut în ziarul La Gazzetta dello Sport, Milano, 17.10.1923, nr. inv. MJB: 15520

Francesco Ernesto Mabile
 Ferronario Torino) Cini (Lanzo)
 Ostona Giuseppe Capo S. M. N. Torino (in Valle
 di Lanzo
 Garzanti Seta (Mabile) Ferronario Cini
 Valli di Lanzo (Torino)
 Mengozzi Giuseppe - Mabile Ferronario Cini Valli di Lanzo
 Corbelli Leopoldo Torino affilite
 Bellini Giovanni
 Dorso Dora
 In occasione della venuta di
 Sua eccellenza Benito Mussolini
 Presidente del consiglio D' Italia
 25-10-1923
 Torino

Inv. 15-499 classe 1123

Document semnat de 10 participanți la un prânz în cinstea lui Benito Mussolini,
 Torino, 25.10.1923, nr. inv. MJB: 15499

SINGURUL ROMÎN
CARE A PARCURS
100.000 KM. PE JOS
ÎN 6 ANI VIZITÎND
74 STATE RUPÎND
497 PERECHI
OPINCI ȘI 28 CO-
STUME NAȚIONALE

Dumitru Dan

CAMPIONUL LUMII LA 100000 KM.

Carte poștală ilustrată, necirculată, Colecția Gabriel Petre, Buzău

Articol apărut în ziarul *Il secolo XIX*, Genova, 30.10.1923, nr. inv. MJB: 15620

Imagini din revista *Le Vie d'Italia* ilustrând orașul Pegli, 30.10.1923, nr. inv. MJB: 15584

IL LAVORO - Giovedì 1 Novembre 1923

Il rumeno che sta per compiere il giro del mondo

Abbiamo ieri annunciato l'arrivo a Genova del rumeno Demetrio Dann, il quale sta per compiere gli ultimi 1500 chilometri del giro del mondo iniziato, come si è detto, nel 1913.

Il viaggio che ha procurato al Dann molte emozioni, che è costato al forte e resistente podista enormi sacrifici, è compiuto sotto gli auspici della Società Sportiva Nazionale Rumena che gli liquiderà, giungendo a Bucarest, la non trascurabile somma di centomila franchi oro! Il giro venne iniziato dal Dann e da altri tre podisti due dei quali incontrarono la morte e l'altro cadde ammalato. Il Dann ha percorso quasi 99 mila chilometri ed ha attraversato i seguenti Paesi: Ungheria, Austria, Germania, Norvegia, Svezia, Finlandia, Russia, Caucaso, Arabia, Persia, Afganistan, Turkestan, Tibet, Siam, Siberia, Alaska, Canada, Stati Uniti, Giappone, Cina, Indocina, India, Ceylan, Madagascar, Colonia del Capo, Congo Inglese, Congo Francese, Marocco, Canarie, Spagna, Francia, Belgio, Olanda, Danimarca, Inghilterra, Stati Uniti, Florida, Cuba, Portorico, Trinidad, Barbados, Santa Lucia, Martinica, Venezuela, Brasile, Paraguay, Uruguay, Argentina, Cile, Perù, Equador, Bolivia, Columbia, Panama, Australia, Nuova Zelanda, Eritrea,

Abissinia, Algeria, Grecia, Bulgaria, Svizzera, Serbia, Italia. Ha dieci libri di visti che comprovano il suo passaggio nei diversi Paesi e due collezioni: una di monete e l'altra di francobolli dei vari Stati che ha attraversato. Durante il suo lungo viaggio attraverso il mondo questo eccezionale *globe-trotter* ha consumato 500 paia di sandali rumeni, 28 costumi nazionali, dato che è fatto obbligo di vestire sempre il costume nazionale. Egli parla dodici lingue, tra cui correntemente l'italiano.

Nel principio del 1916 solcava l'Atlantico, sbarcando nell'Africa del Sud. Superato il Congo Inglese, l'Abissinia e la Palestina, stava imbarcandosi per il Canale di Suez quando nel mese di agosto l'entrata in guerra della sua Patria gli faceva interrompere il giro. Rientrava allora in Romania, faceva il suo dovere di soldato come ufficiale interprete presso le Missioni estere e nel dicembre 1920 riprendeva l'ardua impresa.

Ora egli sta per raggiungere l'agognata meta, la meritata ricompensa a tanti sacrifici e la grande soddisfazione della celebrità mondiale.

E noi gli facciamo le nostre congratulazioni e gli inviamo i nostri sentitissimi auguri.

Inv. 15.518

Com. 112.2.25

25 ✓

ESPOSITO

Crochiu în creion - profil al lui D. Dan cu pălărie, autor necunoscut, Genova, 03.11.1923, nr. inv. MJB: 15500

Fotografie probabil proprietarul Giuliano Ceccarelli împreună cu soția (?) în fața Hotelului - Restaurant „La Cervia”, Livorno, 23.11.1923, nr. inv. MJB: 15488